

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 września 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od Towarzystwa (...)

w W. solidarnie na rzecz F. K. i M. K. kwotę 41 743,54 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty (punkt 1); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (punkt 2); orzekł o kosztach procesu na podstawie art.100 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanego a szczegółowe ich wyliczenie pozostawił Referendarzowi Sądowemu (punkt 3).

W uzasadnieniu wyroku Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 13 listopada 2010 roku M. K. przyjechał do M. P. pokazać mu nowy samochód marki N. (...). Samochód ten był praktycznie nowy, kupiony w salonie, nieużywany. Powód wsiadł do samochodu razem z M. P. i pojechali razem w kierunku O.. Kierował powód. Na zakręcie ulicy (...), z prawej strony, z pobocza, wyjechał na ulicę – samochód Ż. kierowany przez R. M.. Powód próbował ominąć to auto, ale Ż. uderzył z prawej strony w N.. Powód hamował, ale N. uderzył przodem w latarnię. Na miejsce przyjechała Policja, która ukarała mandatem kierującego Ż. R. M.. Po wypadku powód naprawiał samochód w różnych warsztatach, część naprawy wykonał samodzielnie. Powód nie pamiętał za jaką kwotę naprawił pojazd. Naprawa przywróciła stan pojazdu sprzed wypadku. Samochód po naprawie przeszedł kontrolę w stacji diagnostycznej i został dopuszczony do ruchu. Powód kupił ten samochód za kwotę około 70 000 zł. Trzy miesiące po wypadku pojazd został skradziony. Powód zgłosił kradzież na Policję, ale samochód nie został znaleziony. Samochód marki Ż. był własnością J. B.. Miesiąc po wypadku pojazd ten został sprzedany.

Sąd Rejonowy ustalił, że zestawienie sylwetek N. i słupa latarni nie wyklucza kontaktu N. z latarnią. Brak odpowiedniej dokumentacji fotograficznej uniemożliwia ocenę korelacji N. ze słupem. Możliwa jest rekonstrukcja zdarzenia i uzyskanie obrazu uszkodzeń, takiego jak wskazuje strona powodowa przy przyjęciu, że powód przy zetknięciu z Ż. miał prędkość około 50 km/h i zaraz po zetknięciu z Ż. rozpoczął manewr hamowania. Wówczas doszłoby do uderzenia w latarnię z prędkością około 29 km/h. Wtedy zakres uszkodzeń byłby analogiczny do zgłoszonych przez powoda. Powód po kontakcie

z Ż. hamował. Koszt naprawy samochodu powoda według kryteriów stacji autoryzowanej wynosił w dacie szkody 41.743.54 zł brutto. Hipotetyczny koszt naprawy samochodu powoda z wykorzystaniem części alternatywnych oraz używanych, według stawki przeciętnej, można szacować na poziomie 19 573.05 zł brutto.

Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny oparł się na zeznaniach świadków oraz dowodzie z opinii biegłego. Przeprowadzone dowody potwierdziły wersję zdarzenia przedstawioną przez powoda. Sąd zatem uwzględniając cały materiał dowodowy zebrany

w sprawie przyjął, że sprawcą wypadku był kierujący Ż., natomiast skutkiem wypadku były uszkodzenia pojazdu powodów powstałe zarówno przy kontakcie z Ż. jak i powstałe w wyniku uderzenia w latarnię.

Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo w przeważającej części na podstawie art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. (zasada winy). Sąd przypisał Kierowcy Ż. winę

z uwagi na naruszenie zasad wyrażonych w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 1997 r., nr 98, poz. 602 ze zm.). Konsekwencją tego jest odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela. W kwestii wysokości zgłoszonych roszczeń Sąd Rejonowy zważył, iż w prawie polskim (art. 361 § 2 k.c.) obowiązuje zasada pełnego odszkodowania. Odstępstwa od tej zasady nie wprowadza też art. 363 k.c., zgodnie z którym naprawienie szkody powinno nastąpić wg wyboru odszkodowanego, bądź przez przywrócenie do stanu poprzedniego, bądź przez zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie do stanu poprzedniego było niemożliwe, albo pociągało dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia

w pieniądzu. Zasadą jest więc, że wybór sposobu naprawienia szkody należy do wierzyciela, z tym, że restytucją naturalną jest także naprawienie rzeczy przez osobę trzecią na koszt poszkodowanego, co w istocie wiąże się z żądaniem zapłaty określonej kwoty pieniężnej.

W doktrynie i orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że w przypadku uszkodzenia pojazdu mechanicznego naprawienie szkody powinno polegać na ustaleniu odszkodowania

w wysokości umożliwiającej poszkodowanemu doprowadzenie pojazdu do takiego stanu używalności i jakości jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Ubezpieczyciel powinien zapłacić poszkodowanemu kwotę niezbędną na pokrycie wszelkich technicznie uzasadnionych kosztów naprawy.

Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę sumy pieniężnej powstaje już z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy pojazdu i czy w ogóle zamierza go naprawić.

Sąd pierwszej instancji powołał stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego powinno obejmować niezbędne i ekonomiczne uzasadnione koszty naprawy pojazdu (uchwała SN z dnia 13 czerwca 2003, III CZP 32/03), zaś wysokość świadczeń z tytułu przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego obliczać należy na podstawie ustaleń co do zakresu uszkodzeń i technicznie uzasadnionych sposobów naprawy, przy przyjęciu przewidzianych kosztów niezbędnych materiałów i robocizny według cen z daty ich ustalenia (wyrok SN z dnia 27 czerwca 1988 r., I CR 151/88). Przy ustalaniu wysokości szkody ubezpieczyciel nie może rekomendować użycia części alternatywnych, albowiem przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu go do takiego stanu używalności i jakości, jaki istniał przed wypadkiem, biorąc pod uwagę zarówno stan techniczny, jak i trwałość czy wygląd estetyczny. Uszkodzona część pojazdu powinna być zatem zastąpiona nową, jeśli ewentualna naprawa tej części nie przywróci jej pełni wartości jaką przedstawiała przed szkodą (por. wyrok SN z dnia 20 lutego 1981 r., I CR 17/81; wyrok SN z dnia 20 lutego 2002 r., V KKN 903/00). Wobec tego, Sąd Rejonowy uznał za właściwe przyjąć, iż uzasadnione koszty naprawy uszkodzeń pojazdu powoda, a tym samym wysokość poniesionej przez niego szkody, wynosiły kwotę 41.743,54 zł brutto, na którą to kwotę złożyły się koszty prac naprawczych (tzw. robocizna) i nowych części zamiennych stosowanych w warsztatach autoryzowanych. Przy ich wyliczeniu zastosowano stawkę za jedną roboczogodzinę w wysokości 130 złotych netto, a więc stawkę przyjmowaną na (...) rynku usług motoryzacyjnych w chwili likwidacji szkody (tj. 2010 roku) w zakładach autoryzowanych. W zakresie żądania zasądzenia odsetek (art. 481 § 1 i art. 359 § 1 k.c.) sąd zważył, iż termin spełnienia świadczenia przez dłużnika, którym jest zakład ubezpieczeń, w ramach ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, oznaczony jest przez przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

o ubezpieczeniach obowiązkowych, według którego, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Jedynie w przypadku gdyby wyjaśnienie

w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe (ust. 2).

W rozważanej sprawie powód wnosił o zasądzenie odsetek od daty wniesienia pozwu i tak Sąd Rejonowy zasądził odsetki. O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. obciążając nimi w całości stronę pozwaną, (wyrok: k. 261; uzasadnienie: k. 267 – 272).

Powodowie w apelacji od powyżej opisanego wyroku w części, tj. w zakresie punktu 2 oddalającego powództwo co do kwoty 6.145,01 zł wraz z odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty, zarzucili naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie w treści uzasadnienia wyroku przyczyn oraz podstawy prawnej oddalenia powództwa w zaskarżonej części, pominięcie w treści uzasadnienia wyroku roszczenia powodów w zakresie skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od 10 marca 2010 roku do 12 listopada 2013 roku co najmniej w części obejmującej kwotę 6.145,01 zł wraz z odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty. Wskazano w apelacji, że powodowie żądali zasądzenia kwoty. 47.888,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty przy czym na tę sumę składała się kwota: 35.516,97 zł tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu oraz kwota 12.371,58 zł tytułem skapitalizowanych odsetek

ustawowych za okres od 10 marca 2010 roku do 12 listopada 2013 roku. Ponadto skarżący zarzucili naruszenie art. 481 § 1 w zw. z art. 359 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poprzez oddalenie powództwa odnośnie części odsetek ustawowych

w sytuacji gdy z treści przepisów wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Skarżący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego solidarnie ponad już zasądzoną kwotę – kwoty 6.145,01 zł wraz z odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty. Ponadto wnieśli o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, (apelacja, k. 275 – 280).

Pozwany nie zajął stanowiska procesowego w przedmiocie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelację jako zasadną należało uwzględnić.

Skarżący zarzucił naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie w treści uzasadnienia wyroku przyczyn oraz podstawy prawnej oddalenia powództwa w zaskarżonej części, pominięcie w treści uzasadnienia wyroku roszczenia powodów w zakresie skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od 10 marca 2010 roku do 12 listopada 2013 roku co najmniej w części obejmującej kwotę 6.145,01 zł wraz z odsetkami od dnia

12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty. Zarzut ten jest bezzasadny. Jak stanowi art. 328 § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Ustalenia faktyczne oraz dokonana ocena prawna powinna zostać przedstawiona

w uzasadnieniu orzeczenia. Skład orzekający w niniejszej sprawie podziela pogląd prezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zgodnie z którym naruszenie przez sąd pierwszej (drugiej) instancji art. 328 § 2 k.p.c. przez sporządzenie uzasadnienia nie w pełni odpowiadającego wymaganiom, jakie stawia wymieniony przepis, może wyjątkowo wypełniać podstawę środka zaskarżenia. Ma to miejsce wówczas, gdy w wyniku uchybienia konkretnym wymaganiom określonym w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej, czyli gdy stwierdzone wady mogły mieć wyjątkowo wpływ na wynik sprawy. Powyższe stanowisko zajął Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia

20 kwietnia 2004 r. (V CK 92/04 niepubl.), w wyroku z dnia 13 listopada 2003 r. (IV CK 183/02 niepubl.), z dnia 19 grudnia 2000 r. (II UKN 152/00, OSNAPiUS 2002, Nr 16),

w wyroku z dnia 9 listopada 2007 r. (V CSK 263/07 niepubl.), w wyroku z dnia 29 maja

2008 r. (II CSK 39/08 niepubl). Mając na uwadze przedstawiony pogląd, należy stwierdzić, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera elementy wymagane treścią przywołanego przepisu w stopniu, który sprawia, że wyrok ten nie uchyla się kontroli instancyjnej. Sąd pierwszej instancji wyjaśnił podstawę faktyczną i prawną orzeczenia. Sąd Rejonowy wskazał podstawę faktyczną rozstrzygnięcia oraz omówił przyczyny, dla których oddalił powództwo.

Natomiast zasadny jest zarzut naruszenia art. 481 § 1 w zw. z art. 359 § 1 k.c. w zw.

z art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Strona powodowa oznaczyła w pozwie żądanie zasądzenia kwoty 47.888,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia zapłaty, przy czym sprecyzowano, że na tę sumę składa się kwota 35.516,97 zł tytułem zwrotu kosztów naprawy pojazdu oraz kwota 12.371,58 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za okres od 10 marca 2010 roku do 12 listopada 2013 roku. W wyniku prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd pierwszej instancji ustalił, że koszt naprawy samochodu powoda według kryteriów stacji autoryzowanej wynosił w dacie szkody kwotę 41.743,54 zł brutto,

a zatem żądanie pozwu określone na kwotę 35.516,97 zł jest w pełni zasadne. Pozostała kwota żądania pozwu to skapitalizowane odsetki ustawowe

za okres od 10 marca 2010 roku do 12 listopada 2013 roku. Należy przypomnieć, że skapitalizowanie odsetek w znaczeniu prawnym następuje wtedy, gdy obliczono ich sumę za określony czas, a następnie poddano je oprocentowaniu, tworząc w ten sposób kapitał, stanowiący odrębną kategorię prawną. Istota kapitalizacji odsetek sprowadza się do połączenia szeregu świadczeń jednostkowych z sumą świadczenia pieniężnego, w stosunku do którego były one ustalone. Wierzycielowi przysługuje wówczas prawo pobierania odsetek za opóźnienie od sumy zwiększonej o zaległe odsetki. Kapitalizacja odsetek następuje, gdy strony po powstaniu zaległości zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy lub gdy uczynił to powód w chwili wytoczenia powództwa (art. 482 § 1 k.c.).

Wobec tego, stronie powodowej przysługiwało prawo do skapitalizowania odsetek i doliczenia tak powstałej kwoty do należności głównej i poddania jej w całości oprocentowaniu. Należało zatem zasądzić od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 47.888,55 zł w miejsce kwoty 41.743,54 zł. Jednocześnie zasądzone odsetki ustawowe od dnia 12 listopada 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Z uwagi na okoliczność, iż od dnia 1 stycznia 2016 roku zmieniło się brzmienie art. 481 k.c., orzekając o odsetkach Sąd dokonał rozróżnienia odsetek ustawowych za okres do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1830) do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Mając na uwadze powyższe, należało uznać, że apelacja jako zasadna prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., zasądzając je od pozwanego jako strony przegrywającej postępowanie na rzecz powodów. Na koszty procesu strony powodowej złożyła się kwota 600 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w osobie adwokata (§ 6 pkt 4 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MS z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jedn. tekst Dz. U. z 2013, poz. 461 ze zm.) oraz kwota 308 zł tytułem opłaty od apelacji.